

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/106/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010948
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124010948.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovince a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 6.5.2024 sp. zn. 108PP/13/2024, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27.06.2024 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2, odsek 3 Trestného zákona tak, že zamietol návrh A. B., nar. XX. XXXXXX XXXX v C., trvale bytom A., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu trestným rozkazom Mestského súdu Bratislava I z 21. júna 2023, sp. zn. 0T/108/2023, právoplatným 21. júna 2023 a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II zo 6. októbra 2021, sp. zn. 6T/87/2021, právoplatným 6. októbra 2021 v spojení s uznesením Mestského súdu Bratislava I zo 16. januára 2024, sp. zn. B2-6T/87/2021, právoplatným 16. januára 2024.

Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený, na verejnom zasadnutí, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva na podanie sťažnosti.

Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu podaním zo dňa 17.05.2024 nasledovne (skrátene).

Uvádza, že súd vychádzal z hodnotenia ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 17.04.2024, ktoré nespĺňa parametre objektivity, určitosti a konkrétnosti vo vzťahu ku (ne)splneniu podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a ide výlučne o formálne hodnotenie založené na domnienkach. Súd si selektívne vybral, dokonca len časť z tohto hodnotenia a to, že odsúdený nebol disciplinárne odmenený, na nekonkrétnej konštatácii ústavu o formálne kritickom postoji odsúdeného k jeho trestnej činnosti, dokonca ide o domnienku hodnotiaceho, ktorá nie je bližšie odôvodnená, na čom založil súd svoje rozhodnutie a úplne odignoroval záverečné odporúčanie ústavu o podmienenom prepustení odsúdeného z výkonu trestu, ktoré celkovo dokrešľuje samotnú zmätočnosť hodnotenia odsúdeného ústavom. Ústav nemohol ani bez preštudovania základných trestných spisov zodpovedne posúdiť ani stupeň prevýchovy odsúdeného, pričom následne tento stav prevýchovy nemohol posúdiť ani súd zo stanoviska ústavu, z ktorého selektívne vychádzal.

Uvádza, že pri rozhodovaní o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je potrebné skúmať, čo súd ani ústav neskúmali, okolnosti predchádzajúceho života odsúdeného, ktorý bol „len“ 2 krát odsúdený, i to až vo veku 53, resp. 54 rokov, na základe ktorých odsúdení je vo výkone trestu, z ktorého požiadal o podmienené prepustenie. I keď súd má priestor na posúdenie všetkých okolností, ktoré súvisia s minulosťou odsúdeného a jeho možným budúcim správaním, v súlade so zákonnými podmienkami, zákonné podmienky podmieneného prepustenia a podmienky osvedčenia v skúšobnej dobe však musia byť vykladané ústavnoprávne konformne a prijaté riešenie musí byť akceptovateľné z

hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti, v súlade s obsahom práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (I. ÚS 558/2017). Má za to, že v prípade odsúdeného je splnená nielen formálna podmienka, ale i obe materiálne podmienky podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, pričom súčasne má za to, že súd v podstate ani nerozhodoval na podklade hodnotenia ústavu, pretože hodnotenie ústavu zo dňa 17.04.2024 ani nespĺňa náležitosti všeobecne záväzných právnych predpisov.

S poukazom na § 64 ods. 1 a 2 vyhlášky ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z.z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody uvádza, že hodnotenie vyžiadané súdom k návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdeného síce obsahuje osobné údaje, i keď oklieštene, avšak hodnotenie vôbec neobsahuje údaje uvedené v rozhodnutiach súdov, teda nie je hodnotením predpokladaným zákonom. Taktiež neobsahuje vyžadovanú náležitosť vyhláškou a to, či riaditeľ ústavu v prípade podmiennečného prepustenia odsúdeného odporúča probačný dohľad prípadne aj iné konkrétne obmedzenia a povinnosti. Súd tak pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nedisponoval zákonným hodnotením. Súd absolútne odignoroval odporúčanie riaditeľa ústavu o podmiennečnom prepustení, ktoré je v podstate preukázaním splnenia zákonných podmienok na podmiennečné prepustenie.

Žiada zmenu napadnutého uznesenia tak, že odsúdeného podmiennečne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody a podľa § 68 Trestného zákona mu určí primeranú skúšobnú dobu, nariadi mu probačný dohľad v primeranej výmere a ustanoví mu primerané obmedzenia a/alebo povinnosti.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Návrh odsúdeného zamietol z dôvodu, že hoci odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti trestu odňatia slobody), nespĺňa prvú materiálnu podmienku (vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie) a druhú materiálnu podmienku (dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho podmiennečnom prepustení na slobodu).

V odôvodnení súd prvého stupňa k nespĺneniu prvej materiálnej podmienky uviedol, že materiálna podmienka podmiennečného prepustenia vyžaduje také plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a nápravu, čo nemožno vyvodiť výlučne zo skutočností, že jeho správanie je - prevažne - na požadovanej úrovni a nebol počas výkonu trestu odňatia slobody disciplinárne potrestaný. Aj keď z hodnotenia ústavu vyplynulo, že k prideleným úlohám pristupuje zodpovedne, odsúdený nebol počas celého výkonu trestu odňatia slobody (od 12. júla 2023) ani jedenkrát disciplinárne odmenený a neabsolvoval ani žiadnu z foriem vzdelávania. Vychádzajúc z uvedeného a s prihliadnutím na záver, že postoj odsúdeného k trestnej činnosti sa javí kritický iba formálne, dospel k záveru, že odsúdený nespĺnil druhú zákonnú (materiálnu) podmienku pre podmiennečné prepustenie.

Súd prvého stupňa pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky uviedol, že posudzujúc osobu odsúdeného komplexne, prihliadol najmä na jeho predchádzajúci život, pričom vzal do úvahy, že odsúdený sa v minulosti opakovane dopustil násilnej trestnej činnosti. Odsúdený sa dopustil prečinu útok na verejného činiteľa a prečinu nebezpečné vyhrážanie, ktorý spáchal na chránenej osobe - svojej matke. Aj keď v prvom prípade mu bol výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložený, túto šancu na preukázanie schopnosti vedenia riadneho života nevyužil a v priebehu skúšobnej doby sa dopustil totožného protiprávneho konania voči tej istej osobe (špeciálna recidíva), v dôsledku čoho mu bol výkon trestu nariadený. K tejto osobe má odsúdený v pláne vrátiť sa bývať po prepustení na slobodu. Tvrdenie odsúdeného, že za všetko mohol alkohol, sa javí ako tendenčné a učinené v snahe vyhnúť sa zodpovednosti za svoje konanie, nakoľko druhého skutku (19. júna 2023) sa dopustil po tom, ako podľa vlastného vyjadrenia absolvoval dva dobrovoľné liečebné pobyty. Odsúdený podľa súdu prvého stupňa nespĺnil očakávanie, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život aj s poukazom na to, že odsúdenému bola pôvodne určená skúšobná doba s ustanovením probačného dohľadu, avšak z dokazovania vyplynulo, že odsúdený sa na termíny probačných stretnutí nedostavoval,

probačného a mediačného úradníka nekontaktoval, probačnému dohľadu sa vyhýbal a telefónne číslo mal nedostupné. Čo sa týka zákazu požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok - ich nepožívanie nepreukazoval a sociálny výcvik neabsolvoval. Vychádzajúc z uvedených skutočností s prihliadnutím na záver hodnotenia, ktoré uvádza menej priaznivú resocializačnú prognózu na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti, dospel k záveru, že u odsúdeného je namieste zachovať ďalší prevýchovný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Preskúmaním konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia sťažnostný súd zistil, že toto bolo vykonané v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd je názoru, že skutočnosti uvedené v napadnutom uznesení neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmienkové prepustenie. Zistenia a závery, ktoré v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza prvostupňový súd, a ktoré sú uvedené v tomto uznesení, považuje sťažnostný súd za relevantné, ktoré sú rozhodujúce pre vyvodenie záveru o tom, či čiastočný výkon trestu odňatia slobody splnil svoj účel do tej miery, aby bolo možné rozhodnúť o tom, že odsúdený nebude vo výkone tohto trestu odňatia slobody naďalej pokračovať.

Sťažnostný súd pre zvýraznenie správnosti úvah prvostupňového súdu opakuje, že pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky, z hodnotenia poskytnutého Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by svedčali o polepšení odsúdeného.

K sťažnosti odsúdeného, že si súd selektívne vybral niektoré z častí hodnotenia a odignoroval záverečné odporúčanie riaditeľa, sťažnostný súd uvádza, že podstatou splnenia prvej materiálnej podmienky je skutočnosť, že odsúdený vo výkone trestu preukáže polepšenie, pričom polepšenie vyžaduje, aby odsúdený skutočne potlačil záporné vlastnosti a sklony, ktoré ho viedli k spáchaniu trestného činu, pričom zmena vnútorného postoja musí byť skutočná, nielen predstieraná, resp. nesmie byť len následkom automatickej adaptácie na prostredie výkonu trestu.

V prípade odsúdeného, jeho polepšenie nevyplýva zo žiadnej časti hodnotenia, záver hodnotiacej správy odsúdeného vyznieva síce pozitívne (odporúčanie riaditeľa odsúdeného podmienčne prepustiť) a je z nej zrejmé, že sa odsúdený adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak na druhej strane nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. Odsúdený doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave, teda počas doterajšieho výkonu trestu neurobil nič, čím by súd presvedčil, že sa polepšil a prebehla u neho vnútorná zmena v jeho hodnotovej orientácii. Plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody, čo ale nemožno považovať za prejav jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamená, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku.

Námietky odsúdeného vo vzťahu k samotnému hodnoteniu nie sú opodstatnené. Súčasťou hodnotenia riaditeľa ÚVTOS je aj skrátený výpis klienta, kde je odsúdený riadne identifikovaný a tento obsahuje základné údaje o jeho trestnej činnosti. Skutočnosť, že riaditeľ ústavu v závere hodnotenia nešpecifikoval, či odporúča odsúdeného podmienčne prepustiť s probačným dohľadom, príp. s inými obmedzeniami alebo povinnosťami nie je chybou, ktorá by spochybnila správnosť predloženého hodnotenia.

Pokiaľ odsúdený poukazuje na to, že riaditeľ ústavu v hodnotení odporučil odsúdeného podmienčne prepustiť, sťažnostný súd uvádza, že ústav na výkon trestu odňatia slobody neskúma splnenie formálnej podmienky a materiálnych podmienok na podmienčne prepustenie, len poskytuje hodnotenie k návrhu na podmienkové prepustenie, v ktorom opisuje správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Splnenie zákonných podmienok na podmienčne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je kompetentný posudzovať výlučne súd. Pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody súd síce vychádza z hodnotenia riaditeľa, ktoré je jedným z podkladov pre vydanie rozhodnutia o podmienčnom prepustení odsúdeného, nakoľko reflektuje správanie odsúdeného počas výkonu trestu v ústave na výkon trestu odňatia slobody, avšak je na zvážení súdu, či si odporúčania uvedené v hodnotení osvojí a pri zohľadnení a zhodnotení ďalších skutočností návrhu vyhovie alebo nie. Súd nie je v žiadnom prípade viazaný uvádzanými závermi a odporúčaniami riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody v podávaných hodnoteniach.

Pokiaľ ide o nesplnenie druhej materiálnej podmienky na podmienkové prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, aj tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu. Špeciálna recidíva odsúdeného nepochybne svedčí v prospech záveru, že predchádzajúce

trestné stíhanie a odsúdenie na odsúdeného zjavne nemalo požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nezabránilo v ďalšom, rovnakom páchaní úmyselnej trestnej činnosti voči tej istej osobe. V osobe odsúdeného teda možno badať osobu s určitými sklonmi k páchaniu trestnej činnosti, ktorý ani pod vplyvom uložených trestov nezmenil svoj postoj k právnemu poriadku a k dodržiavaniu právnych noriem. Riziko recidívy sa u osoby s takýmto spôsobom života javí ako veľmi pravdepodobné a vysoké. Je nevyhnutné tiež zohľadniť, že odsúdenému už bola poskytnutá šanca na preukázanie jeho polepšenia, a to v podobe podmieneného trestu odňatia slobody, ktorú nevyužil a opäť sa dostal do rozporu so zákonom.

Sťažnostný súd v závere pripomína, že naplnenie druhej materiálnej podmienky je podmienené naplnením prvej materiálnej podmienky. To znamená, že od odsúdeného je možné očakávať, že bude viesť riadny život, len ak počas výkonu trestu preukázal polepšenie plnením svojich povinností a svojím správaním, čo v uvedenom prípade preukázané nebolo.

Na tomto mieste nepovažuje ďalej sťažnostný súd za potrebné opakovať vecne správnu argumentáciu prvostupňového súdu a na túto v plnom rozsahu odkazuje. V tejto súvislosti sťažnostný súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa sťažnostný súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne nie je potrebné, aby tieto opakoval vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal.

S poukazom na vyššie uvedené, sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.